

Navn: Kosay Mohammad Aboud
Kursistnr.: 29505
Fag og niveau(er): Historie B
Vejleder(e): Mirjam Brunbjerg Bech

SSO – emne og opgaveformulering

Emne: 1. og 2. slesvigske krig

Overordnet problemstilling: Hvordan opstod 1. og 2. slesvigske krig, og hvilke konsekvenser fik krigen?

Opgaveformulering:

Der ønskes:

1. En redegørelse for hvem, der begyndte krigen, og hvad begrundelsen for krigen var. Inddrag geografien samt afgørende aktører i din besvarelse.
2. En analyse af hvordan det danske politiske system og grænsedragning så ud under og efter krigen? Inddrag uddraget fra Wienertraktaten 1864 (bilaget) i besvarelsen.
3. Diskutér hvordan krigen 1864 (2. slesvigske krig) blev opfattet i befolkningen samt konsekvenserne af krigen frem mod genforeningen 1920.

Vedlagte bilag:

1. Wienertraktaten, 30. oktober 1864 (uddrag) – taget fra <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-ogkilder/vis/materiale/wienertraktaten-1864/>

Navn: Kosay Mohammad Aboud
Kursistnr.: 29505
Fag og niveau(er): Historie B
Vejleder(e): Mirjam Brunbjerg Bech

Resume:

1 og 2. Slesvig krige var mellem det dansk kongerige og den Tyske forbund, hvor det danske kongerige ønskede at bevare det såkaldte helstaten bestående af riget Danmark og de tre hertugdømme Slesvig, Holsten og Lauenborg, 1. krig varede tre år fra 1848-1851, derfor hedder det også treårskrigen. Krigens årsag er at kongen Frederik den. 7 har ikke nogen børn og spørgsmålet var fra Slesvig og Holsten hvem vil arve magten over hertugdømmerne.

Slesvig og Holsten har udråbte en provision regering i 1863 som herskede over området efter at der er nu en liberal danske regering der opfatter Slesvig som en del af kongeriget. Det udløste anden Slesvigske krig i 1864, hvor Danmark tabte krigen og reduceret til en lille stat.

Indledning:

Denne opgave vil handle om en vigtig periode i Danmarkshistorie, en periode der har stor betydning for hvordan Danmark ser ud geografisk i dag. Perioden strakte sig langt i historien og den handler om to krige der er sket i området der bestod af de tre hertugdømmer med navn Slesvig, Holsten og Lauenborg.

Området ligger geografisk syd for Jylland. De tre hertugdømmer var styret af den danske trone, selvom Holsten og en del af Slesvig talte tysk og er tysk i sindet.

Den første krig var fra 1848 til 1851 og derfor hedder det også treårskrigen. Den anden var i 1864.

I midten af 1800-tallet var det populært i Europa at man har sit eget nationale land, hvor Slesvig og Holsten havde mange ting tilfælles og begyndte at gøre oprør mod den danske konge. Derfor sendte Danmark soldater af sted til området, den første angreb af de danske hære fik stærkt modstand og blev presset tilbage, og her træder den første våbenhvile i kraft. Dansker angreb en anden gang fra et andet område men det lykkes dem hellere ikke og der kom den anden våbenhvile. Slesvig og Holsten fik selvfølgelig støtte fra resten af Tyskland den gang, derfor var de stærkt.

Navn: Kosay Mohammad Aboud
Kursistnr.: 29505
Fag og niveau(er): Historie B
Vejleder(e): Mirjam Brunbjerg Bech

den anden våbenhvile blev brudt af Slesvig og Holsten og nu er det dem der angriber, de danske soldater blev presset tilbage. Angrebet stoppede her tæt på Kolding, det var fordi russerne blandet sig lidt i denne krige og truede at de vil hjælpe dansker hvis det ikke stopper.

Her har man aftalt en permanent fred i området, men så efter ca. 13 år brød danskerne aftalen og erklærede krigen igen. Slesvig og Holsten fik støtte fra Tyskland og denne gang Østrig og de var endnu stærkt at de kunne vinde hele Nordjylland fra Danmark.

Danmark tog chancen at gå i forhandlinger for de to områder efter første verden krige, og så lykkes det at få det tabte stykke af landet med en del af Slesvig og så blev grænsen der hvor den er til den dag i dag.

Redegørelse:

¹Den første krig var fra 1848-1851 og det blev derfor kaldt treårskrigen, krigen var fra den danske side mod Slesvig og Holsten der ønsker løsrivelse fra det danske kongerige. Det er fordi enevælden blev afskaffet i 1848 og så de to hertugdømmer vil være selvstændig stat. De har fra deres side udråbte en såkaldte provisorisk regering, udråbt af Wilhelm Beseler fra rådhuset i Kiel kl. 01:00 om morgenen den 24. marts.

Danmark fik også sin nye regering som var også en betegnelse for enevældens afskaffelse, Den danske regering i den tid blev udpeget af kongen Christian d. 7 og den var en blanding af ministre fra den gamle regering og nationalliberal medlemmer, en ny regering med A.W. Moltke i spidsen som premierminister der opfattede Slesvig som en del af riget, de nye ministre i regeringen var D.G. Monrad som er en nationalliberal, L.N. Hvidt og Orla Lehmann samt med

¹ Sider som er brugt til undersøgelser efter oplysninger:

[Treårskrigen 1848-50 \(1. Slesvigske Krig\) \(danmarkshistorien.dk\)](#)

[de slesvigske krige | lex.dk – Den Store Danske.](#)

[De slesvigske krige 1848-1864 | Danmark - tider og temaer \(iBog\) \(systime.dk\)](#)

Navn: Kosay Mohammad Aboud
Kursistnr.: 29505
Fag og niveau(er): Historie B
Vejleder(e): Mirjam Brunbjerg Bech

bondevennen Anton Frederik Tscherning og lensgreve Fredrik Markus der tog udenrigsministers post i regeringen.

Regeringens første forhandling var at afvise de Slesvig-holstenske krav om en fri forfatning, samt med at den provisoriske regering der blev udråbte i hertugdømmerne blev opfattet fra den danske side som et forræderisk oprør, Anton Frederik Tscherning var den nye krigsminister og han blev en effektive organisator af hæren. Han indførte det såkaldte almindelig værnepligt for²at sikre en borgerlig oppakning for kongeriget. Da militærtjeneste var hidtil, kun gælder bondestanden.

I slutning af marts måneden i 1848 rykkede de dansk soldater ind i Slesvig og de kunne d. 9. april besætte hele hertugdømmet ned til den volde der hedder Dannevirke og Ejderen.

Dannevirke er en gammel volde og blev bygget fra ca. 500-1200. formålet bag volden er at beskytte rigets grænse, derfor er den et historisk minde fra vikingetiden og den kommer til at virke som forsvarsværk mod fjenden i den anden Slesvigske krig. Ejderen er en flod der tegner grænsen mellem hertugdømmerne Slesvig og Holsten, floden var grænsen mellem det danske rige og det tyske rige helt tilbage til vikingetid.

Men så skete det at Slesvig og Holsten fik stor militær oppakning fra det tyske forbund, hvor de den 23. april 1848 i påskedagen kunne slå de danske soldater tilbage og besætter store dele af Jylland. Russerne truede at de vil hjælpe Danmark hvis angrebet ikke stopper fra det tyske og Slesvig-holstenske side, herefter den 26. august blev der truffet en aftale i Malmø der kræver 7 måneders våbenhvile.

² Sider som er brugt til undersøgelser efter oplysninger:
[Treårskrigen 1848-50 \(1. Slesvigske Krig\) \(danmarkshistorien.dk\)](#)
[de slesvigske krige | lex.dk – Den Store Danske.](#)
[De slesvigske krige 1848-1864 | Danmark - tider og temaer \(iBog\) \(systime.dk\)](#)

Navn: Kosay Mohammad Aboud
Kursistnr.: 29505
Fag og niveau(er): Historie B
Vejleder(e): Mirjam Brunbjerg Bech

Våbenhvilt var ikke en varig løsning så brød krigen igen i april 1849 og her rykkede forbundstropper nordpå mens Slesvig-holstenske tropper belejrede Fredericia, og belejringen blev brudt af generalen Olaf Rye og Christian Meza med nye styrker den 6. juli 1849.

I 1850 sluttede Danmark og Preussen en fredsaftale, en aftale som ikke løser problemerne men alt skal blive som det er. Den provisoriske regering ville ikke give op og fortsatte kampen på egen hånd, hvor den 25. juli 1850 kæmpede slesvig-holstenske og danske soldater ved Isted

³deres blodigste kamp, der døde 1400 soldat og 3600 sårede. Kamphandlinger fortsatte frem til oktober og efter pres fra Østrig, Preussen og Rusland blev den provisoriske regering opløst i januar 1851. her sluttede den 1. Slesvigske krige og Danmark overtog kontrollen over Slesvig til Ejderen, mens kommissærer for de to tyske stormagter Preussen og Østrig overtog styrelsen i Holsten.

⁴Krigen i 1848-1851 har ikke løst noget af problemet, i 1863 døde Christian d. 7 og i d. 16. november 1863 overtog Christian d. 9. tronen efter sin afdøde onkel og dermed også den formelle magt over hertugdømmerne Slesvig og Holsten.

Christian d. 9. havde en forfatning om en helstat med de tre hertugdømmer, men efter borgerlige og politiske pres skrev han under en ny forfatning der inkluderer Slesvig med det danske rige og udskille Holsten og Lauenborg. Den nye forfatning kaldt november forfatning.

De tyske store magter truede med krigen hvis forfatningen ikke ophæves, derefter bryder den anden slesvigske krig ud den 31. januar 1864 hvor velforberejdede hære står klar til at angribe

³ Sider som er brugt til undersøgelser efter oplysninger:

[Treårskrigen 1848-50 \(1. Slesvigske Krig\) \(danmarkshistorien.dk\)](http://danmarkshistorien.dk/Trearskrigen-1848-50-(1.-Slesvigske-Krig))

[de slesvigske krige | lex.dk – Den Store Danske.](http://lex.dk/De_slesvigske_krige)

[De slesvigske krige 1848-1864 | Danmark - tider og temaer \(iBog\) \(systime.dk\)](http://systime.dk/De_slesvigske_krige_1848-1864_|_Danmark_-_tider_og_temaer_(iBog))

⁴ Sider som er brugt til undersøgelser efter oplysninger:

[Krigen i 1864 \(2. Slesvigske Krig\) \(danmarkshistorien.dk\)](http://danmarkshistorien.dk/Krigen_i_1864-(2.-Slesvigske-Krig))

[Krigen i 1864 | faktalink](http://faktalink/Krigen_i_1864_|_faktalink)

[Krigen 1864 \(2. Slesvigske Krig\) - og Freden i Wien \(danmarkshistorien.dk\)](http://danmarkshistorien.dk/Krigen_1864-(2.-Slesvigske-Krig)-og-Freden_i_Wien)

Navn: Kosay Mohammad Aboud
Kursistnr.: 29505
Fag og niveau(er): Historie B
Vejleder(e): Mirjam Brunbjerg Bech

danske soldater ved volden Dannevirke. Dannevirke betragtedes som et stort og overmægtigt forsvarsværk, men i virkeligheden var den en gammel vold som ikke kunne holde for lang og der var hellere ikke nok soldater til at få den til at virke som forsvarsværk, her taler man om ca. 39000 danske tropper mod ca. 61.400 preussiske og østrigske soldater.

I natten mellem 5 og 6 februar trak generalen Christian Julius de Meza soldaterne tilbage til Als og Dybbøl, det blev fortolket som forræderi fra den danske befolkning men det kunne redde hæren.

⁵Den 18. april stormede preussisk og Østrigske hære Dybbøl med utallige mange granater, begivenheden var blodige for den danske side, der var 700 døde og over 500 sårede og flere end 3.500 mand blev taget til fange. Resten af hæren trak ud på Als.

Efter tabet i Dybbøl i april og i Als i juli måtte den danske konge Christian d. 9. afstå de tre hertugdømmer, samtidig forhandlinger om fred begyndte.

Resultatet er at Danmark mistede 1/3 del af landets areal og ca. 40% af befolkning, tydeligvis er Danmark blev reduceret til en lille stat mellem store magter i Europa.

Tingene blev som de er helt frem til 1920 efter 1. verden krig hvor Danmark forhandlede om at få Slesvig og det tabte land tilbage. Det lykkedes til sidste med en folkeafstemning i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten hvor den nordlig del af Slesvig stemte dansk mens Holsten og den sydlig del af Slesvig stemte tysk, og så lå grænsen der hvor den ligger i dag.

⁵ Sider som er brugt til undersøgelser efter oplysninger:
[Krigen i 1864 \(2. Slesvigske Krig\) \(danmarkshistorien.dk\)](#)
[Krigen i 1864 | faktalink](#)
[Krigen 1864 \(2. Slesvigske Krig\) - og Freden i Wien \(danmarkshistorien.dk\)](#)

Navn: Kosay Mohammad Aboud
Kursistnr.: 29505
Fag og niveau(er): Historie B
Vejleder(e): Mirjam Brunbjerg Bech

Analysen

I midten af 1800-tallet brød der mange revolutioner rundt om europæiske lande, det begyndte i Frankrig og spredte sig langs Europa. I Danmark hvor der er en enevældig konge, Christian d. 7., måtte han nu tænke at det også kommer til Danmark. Samtidig var der i tiden mange national og liberale tænkere som krævede mere folkelige indflydelse i styrken, så var det første skridt i 1848 hvor kongen Christian d. 7. afsked sine ministre og udpeger en nye regering som er en blanding af ministre fra den gamle regering og nye ministre. I 5. juni 1849 underskrev kongen den første danske grundlov, og hermed er Danmark et stort skridt frem mod demokrati.

Regeringen med A.W. Moltke i spidsen som premierminister der opfattede Slesvig som en del af riget, de nye ministre i regeringen var D.G. Monrad som er en nationalliberal, L.N. Hvidt og Orla Lehmann samt med bondevennen Anton Frederik Tscherning og lensgreve Fredrik Markus der tog udenrigsministers post i regeringen. Den nye regering var ikke kun en afskaffelse af enevælden men også en brud i ideen om helstaten, regeringens formål at forene Slesvig med riget Danmark og udskiller Holsten og Lauenborg.

Slesvig og Holsten derimod styret af den provisoriske regering som krævede selvstændighed for de tre hertugdømmer, denne krave blev afviste fra den danske side samt med at betragte den provisoriske regering som et oprør mod Danmark. Derfor var forhandlingerne om en forfatning af hertugdømmerne meget afgørende for første Slesvigske krig opstandelse.

Danskerne blev advaret med et brev af Peter Vedel som er studerede i Berlin og blev senere direktør for det danske udenrigsministerium. Starten af brevet lod sådan *"Gid jeg blot kunne tale, så hele Danmark kunne høre mig, og alle de dårer, der tror, at Danmark kan kæmpe mod en tyvedobbelt overmagt"* den danske side var måske ikke helt klar over hvor svage og dårligt forberedt den danske hær var, danskernes styrke var at de kæmper for en ide og det er nok til at

⁶ Peter Vedel i brev fra Berlin, 25. marts 1848 i: <https://danmark.systime.dk/?id=c1115>

Navn: Kosay Mohammad Aboud
Kursistnr.: 29505
Fag og niveau(er): Historie B
Vejleder(e): Mirjam Brunbjerg Bech

man vinder sit formål. Men de blev også advaret i brevet at det er ikke kun dem der kæmpe for en ide det er Slesvig-holstenerne også ⁷ *et folk, der med bevidsthed kæmper for en idé, er mageløst stærkt, men måske tror de derhjemme, at tyskerne ikke er begejstrede, ikke også kæmper for en idé! Hele Tyskland står nu som ét: mægtigt ved sin materielle kraft, mægtigt ved sin intelligens, mægtigt ved sin mageløse begejstring for frihed og enhed*". Det viser at den politiske side i Danmark sigtet efter deres formål uanset hvordan omstændighederne var.

Så brød krigen i slutning af marts måneden 1848 og varede til januar 1851, de danske soldater drev ned i Slesvig til Dannevirke og Ejderen. Men efter den hjælp som Slesvig-holstenerne fik af det tyske forbund, de viste i forvejen at de kommer til at få stor hjælp af den tyske side, det var tydeligt i den slesvig-holstenske hærchef, Prinsen af Nørs, Frederik Emil August (1800-1865), proklamation til tropperne d. 27. marts 1848. hvor han også motiverer tropperne ⁸ *den danske soldat rykker mod fædrelandets grænser, slesvig-holstensk mod vil med Guds hjælp vise ham vejen over bæltene. Saml Eders tillid om Eders unge førere, der, ligesom I, begejstrede af fædrelandskærlighed vil føre til sejr. Fædrelandets ædlest mænd og ynglinge iler til Eders faner - hele Tyskland sender Eder sine bedste mænd. Derfor fremad med Gud!*", og slesvig-holstenerne fik den store hjælp, de kunne slå tilbage og de besatte store del af Jylland, så kom russerne med i spillet og truede med støtte til Danmark hvis angrebet ikke stopper. Det ledte til sidste til en fredsaftale mellem Preussen som er en stor magt i det tyske forbund og Danmark og magten over hertugdømmerne blev delt, Slesvig ned ti Ejderen styret af Danmark og Holsten, hermed Lauenborg styret af det tyske forbund.

Alt blev som det er, Danmark hersker over Slesvig men den er ikke en del af riget, med andre ord er der ikke en klar forfatning af riget Danmark. Den. 13. november 1863 kom det klart fra den danske regering at Slesvig er en del af riget med adskillelse af Holsten og Lauenborg.

⁷ Peter Vedel i brev fra Berlin, 25. marts 1848 i: <https://danmark.systime.dk/?id=c1115>

⁸ Den slesvig-holstenske hærchef, Prinsen af Nørs, proklamation til tropperne d. 27. marts 1848 i: <https://danmark.systime.dk/?id=c969>

Navn: Kosay Mohammad Aboud
Kursistnr.: 29505
Fag og niveau(er): Historie B
Vejleder(e): Mirjam Brunbjerg Bech

Den nye forfatning kaldte novemberforfatning, med den oprettes der et rigsråd består af to kamre, med formål om et "Danmark til Ejderen". Fra 1864-1866 var der dobbeltparlament der fungerer, netop junigrundloven Rigsdag består af folketing og landsting samt med det nye Rigsråd.

I rigsrådets folketing sad der 130 medlemmer, de blev valgt efter junigrundlovens bestemmelser, dvs. valgt i kongerigets 100 valgkredse, mens Rigsrådet landstings medlemmer blev valgt af snævrere valgkredse, kun mænd over 40 år med en vis indtægt var valgbare til landstinget.

Novemberforfatning betragtedes fra det tyske side som brud af fredsaftalen og truede med krig hvis den ikke trækkes tilbage i løbet af to dage, da det var umuligt at gøre det brud den anden Slesvigske krig i 1864 og Danmark tabte de tre hertugdømmer til Preussen. Krigen ledte til en ⁹fredsaftale mellem Danmark, Østrig og Preussen i Wien, det såkaldte Wienertraktat.

Første ting man kan se når man læser traktaten, er hvor lang titler havde de dengang. De seks artikler handler freden mellem de to parter og hvor går den nye grænse.

Kongen af Danmark skal også opgiv sin magt over hertugdømmerne. Denne traktat var også ikke en endelig løsning for problemet, for i 1920 og efter 1 verdenskrig kunne Danmark at forhandle for at dele Slesvig, hvor der var en del som er dansksindet befolkning og en anden del med tysksindet befolkning.

Forhandlingerne førte til en folkeafstemning som bestemte hvor hører hertugdømmerne til, området blev delt til tre zone, nord Slesvig stemte for at være med Danmark mens syd Slesvig delt i små zone hvor nogle stemte dansk og nogle tysk. Holsten og Lauenborg stemte for at være med Tyskland og grænsen lå der hvor den ligger i dag.

⁹ Wienertraktaten, 30. oktober 1864 i: <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/wienertraktaten-1864/>

Navn: Kosay Mohammad Aboud
Kursistnr.: 29505
Fag og niveau(er): Historie B
Vejleder(e): Mirjam Brunbjerg Bech

Diskussion om befolknings opfattelse af krigen i 1864:

Krigen opfattedes som stort tab for Danmark, både i mennesker og materielle, hvor Danmark tabte en del af territoriet og befolkning. De soldater som trak sig tilbage fra Dannevirke til Dybbøl banken opfattedes som forrædere og Danmark står meget svag tilbage. Den eneste løsning var at være enig i en fredsaftale med modstanderen for at stoppe angrebet i den danske jord. I den første krige var der nogle små slag sejre for den danske side så befolkningen hyldede soldaterne og havde håb i hjertet, men tabet i 1864 var meget svært for befolkningen som ser at sit land reduceres til en lille stat, en stat som er meget lille i forhold til de store magter rundt omkring, og den drøm om en samlede dansk stat forsvandt.

Situationen fortsatte som den er helt frem til 1920 hvor Danmark forhandlede igen for området, chancen var at Tyskland underlag under 1 verden krig gav Danmark mulighed for fredelige forhandlinger som førte i 1920 til folkeafstemninger, hvor folk valgte selv hvor vil de hører til. Perioden betegnet ved navnet genforening. Der rejste mange mindesmærker forskellige steder for at minde om de soldater som omkommet i krigen.

Begivenheden betyder meget for Danmark indtil den dag i dag, det var den 15. juni 2020 hvor Danmark fejrede genforeningen.

Konklusion:

Danmark kæmpede de to krige uden at være klar over hvor svag den danske hær var, i begge krige var de ikke helt forberedt og derfor tabte de krigerne. Men begge begivenheder var central for hvordan betragtedes man området, heldigvis sidste proces var en fredelig afstemning hvor folk kæmper med deres stemme i stedet for våben. Danmark havde til fordele den nederlag som Tyskland havde efter 1 verden krig, her Kunne Danmark forhandler om sagen i stedet for at blive truet med magt hver gang.

Navn: Kosay Mohammad Aboud
Kursistnr.: 29505
Fag og niveau(er): Historie B
Vejleder(e): Mirjam Brunbjerg Bech

Litteraturliste:

[Treårskrigen 1848-50 \(1. Slesvigske Krig\) \(danmarkshistorien.dk\)](http://danmarkshistorien.dk)
[de slesvigske krige | lex.dk – Den Store Danske.](http://lex.dk)
[De slesvigske krige 1848-1864 | Danmark - tider og temaer \(iBog\) \(systime.dk\)](http://systime.dk)
[Krigen i 1864 \(2. Slesvigske Krig\) \(danmarkshistorien.dk\)](http://danmarkshistorien.dk)
[Krigen i 1864 | faktalink](http://faktalink)
[Krigen 1864 \(2. Slesvigske Krig\) - og Freden i Wien \(danmarkshistorien.dk\)](http://danmarkshistorien.dk)